

Renkajärvi

Suojeluyhdistyksen tiedotuslehti

Toukokuu 2015

Renkajärvi - kirkaasti puhtaampi, näkyvästi kirkaampi

Kuva: Outi Martin

Osallistu valokuvakilpailuun!

- Lähetä kuvat sähköpostilla viimeistään 30.5.2015 osoitteeseen mansu@me.com
- Erityisesti toivomme tänä vuonna eläinkuvia – kaikki kuvat ovat tervetulleita!
- Parhaat kuvat palkitaan
- Perinteinen Renkajärvi-kalenteri kootaan kilpailuun osallistuneista kuvista
- Tarkemmat pelisäännöt nettisivuilta www.renkajarvi.fi

Kuva: Kerttuli Fisk

Tämän tiedotuslehden valokuvat (pl. sivut 8 ja 10) ovat Renkajärven valokuvakisan 2014 satoa!

Hyvää kesää kaikille renkajärveläisille!

Tässä lehdessä kerromme tähän asti suurimmasta projektistamme, järven laskuojiin kaivettavista laskeutusaltaista.

Niiden tarkoituksena on vähentää järveemme kulkeutuvan humuksen ja kiintoaineen määrää ja siten parantaa veden kirkkautta ja puhtautta. Altaat ovat hyvä esimerkki konkreettisista toimenpiteistä, joita yhdistys ja sen jäsenet saavat aikaan. Seuraamme Renkajärven tilaa jatkuvasti. Viime syyskuussa näkösyvyudeksi mitattiin yli 3,5 metriä. Se on paras tulos koko seitsenvuotisen mittaushistorian aikana. Voi olla, että vesi oli normaalia kirkkaampaa vähäsaateisen loppukesän ansiosta – syyskuinen veden kirkkaus oli kuitenkin hieno osoitus siitä, millaista järvemme vesi voi olla koko ajan - kunhan pidämme siitä huolta. Niinkuin alla olevat parakraahvimmekin sen sanovat: “Hoira järvees ku kaivoos!”

Yhdistyksen tehtävä on suojella Renkajärveä, mutta se on myös renkajärveläisten yhteisö, mainio kyläyhdistyksiä täydentävä

verkosto moneen tarkoitukseen. Välitämme viestiä vaikkapa kalastukseen tai jäätilanteeseen liittyen, katsomme yhdessä paikkojen perään, löydämme apua läheltä silloin, kun sitä tarvitsemme ja ehkä onnistumme kiertämään käyttökelpoista tavaraakin sen sijaan, että se päätyisi kaatopaikalle.

Pyrimme myös nopeuttamaan Renkajoen patojen muuttamista sellaisiksi, että vielä jäljellä olevat vaelluskalojen noususteet poistuvat. Lisätietoa tästä suuresta hankkeesta löytyy yhdistyksen nettisivuilta.

Toivotamme kaikki tervetulleiksi mukaan suojeluyhdistyksen toimintaan!

Hyvää kesää Renkajärvellä toivottaen,

Pentti Mansukoski

Puheenjohtaja

PS. Nähdään taas kesäjuhilla Rimminkaaressa lauantaina 25.7.!

Renkajärven suojeluyhdistys ry

----- RENKAJÄRVELÄISEN PARAKRAAHVIT -----

- * Hoira järvees ku kaivoos
- * Lotraa likavetes puhtaaks viimesten oortninkien mukaan
- * Raapi mettääs varoe, ettei eliksiirit valu jorpakkoon
- * Anna tähtees muhia mullaks äläkä haaskaa rahaas keinosontaan
- * Noo keruupaikat on seurun viimesiä palaveluja, käytetää eres niitä
- * Pese pyykkis, mattos ja autos vähä syriässä järvestä
- * Osta mierompaa soopaa
- * Soura ittes kuntoon taikka hanki sähköne perätuuppari
- * Nauti puhtosesta, koreesta ja hiliasesta Renkajärvestä!

Renkajärven laskeutusaltaat

Matti Peltola

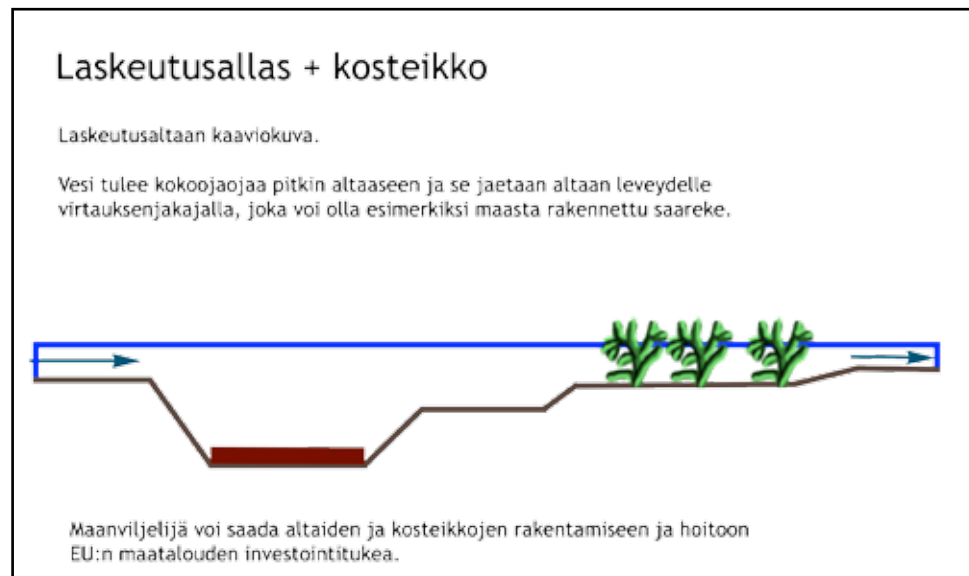
Laskeutusaltaat ovat laskuojien yhteyteen kaivettuja altaita, joihin suo-, metsä- tai maatalousalueen valumavedet ohjataan.

- Laskeutusaltaiden tarkoituksena on poistaa valumavesistä kiintoainetta ja siihen sitoutuneita ravinteita
- Laskeutusaltaiden toiminta perustuu siihen, että veden virtausnopeuden pienentyessä kiintoaines laskeutuu pohjaan

Jotta hienoimmatkin maa-ainekset laskeutuisivat altaan pohjalle, saa veden virtausnopeus olla enintään 1-2 cm sekunnissa ja veden tulisi viipyä altaassa vähintään tunti.

Laskeutusaltaat kaivetaan laskuojien kynnyskohtiin, joissa vedenvirtaus luontaisestikin hidastuu. Altaiden reunat kaivetaan riittävän loiviksi, etteivät ne syövy ja jotta altaaseen mahdollisesti joutuva eläin pääsee sieltä pois. Altaasta lähtevä laskuoja kaivetaan normaalia matalammaksi tai jätetään kokonaan kaivamatta, jolloin liete-tila saadaan mahdollisimman suureksi.

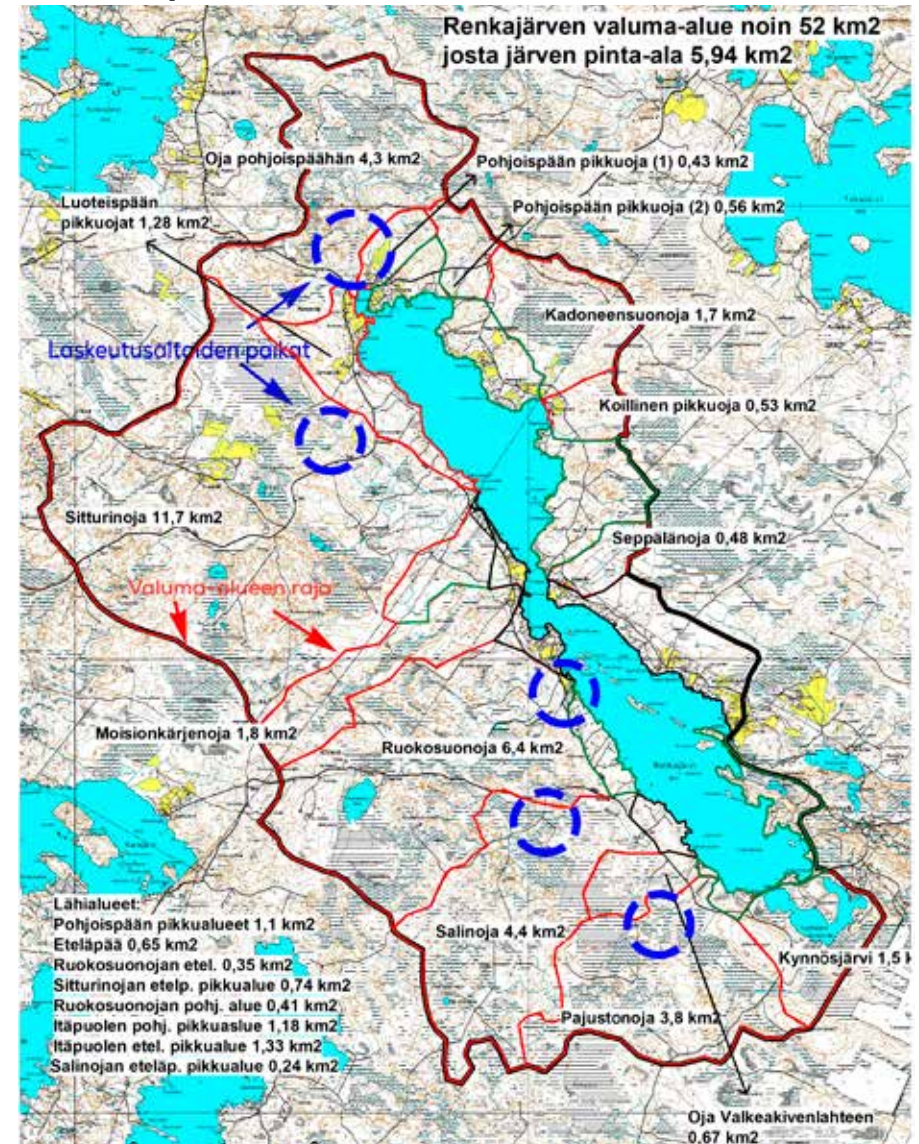
Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio suosittelee laskeutusaltaiden mitoituksessa käytettäväksi seuraavia periaatteita: 1) laskeutusaltaan yläpuolisen valuma-alueen suuruus 40-50 ha; 2) allaspinta-ala 3-8 m²/valuma-aluehehtaari; 3) altaan liete-tilavuus 2-5 m³/valuma-aluehehtaari; 4) veden virtausnopeus altaassa korkeintaan 1-2 cm/s; 4) veden viipymä altaassa vähintään tunti ja; 5) luiskien kaltevuus enintään 45 %.

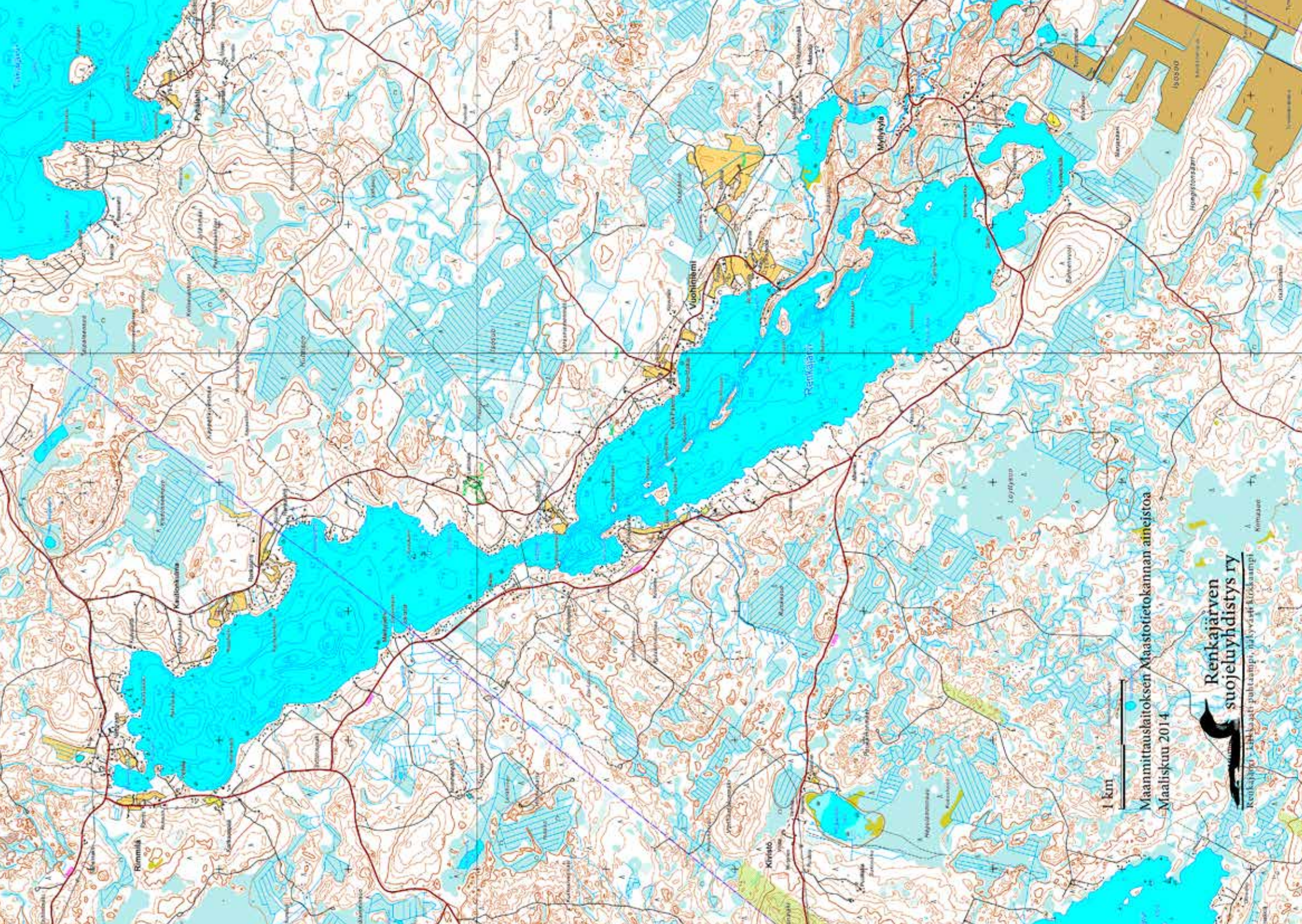
Altaat tulee tyhjentää kertyneestä lietteestä tarpeen mukaan. Kaivinkoneella tyhjennettäessä paras altaiden tyhjennysaika on syyskesällä, jolloin niissä on vähiten vettä. Jos käytettävissä on imukauha, laskeutusaltaita voidaan tyhjentää myös korkean veden aikana.

Renkajärven valuma-alue on kooltaan 52 km². Suurimmat laskuojaat ja niiden valuma-alueet ovat pohjoisesta lukien: Saastamoisenoja (4,3 km²), Sitturinoja (11,7 km²), Ruokosuonoja (6,4 km²), Sälinoja (4,4 km²) ja Pajustonoja (3,8 km²).

[Jatkuu sivulla 8]

1 km

Maanmittauslaitoksen Maastietokannan aineistoa
Maaliskuu 2014

**Renkäjärven
suojeluyhdistys ry**

Renkäjärvi - Lähtöpaikka puhtaampi, jättyvätki kirkkaampi

Suojeluyhdistyksen toimintasuunnitelman mukaan laskeutusaltaita rakennetaan kaikkiin em. suurimpiin, Renkajärven pohjois- ja länsireunalla oleviin laskuojiin. Renkajärven ensimmäinen laskeutusallas tehtiin maaliskuussa 2011 järven pohjoispäähän, **Saastamoisenojaan**. Altaan päämitat ovat: syvyys 2 m, leveys 8 m, pituus 45 m. Suunnittelu- ja rakentamiskustannukset olivat yhteensä 2.000 e, maapohja saatiin lahjoituksena. Allas näyttää toimivan hyvin myös tulva-aikoina – veden virtaama hiljenee suunnitelmien mukaisesti.

Seuraava laskeutusallas valmistui **Ruokosuonojaan**. Altaan toteutti omalla kustannuksellaan ja omalle maalleen Mauri Luurila – suojeluyhdistys avusti toimittamalla rekkakuormallisen sepeliainesta altaan reunojen vahvistamiseksi.

< Ruokosuonojan allas

Suurimman valuma-alueen omaavaan **Sitturinojaan** ollaan tekemässä altaita Metsäkeskuksen hankkeena, heidän suunnitelmiansa pohjalta ja heidän urakoimaan. Työt on aloitettu ja niitä jatketaan kesällä ja ensi talvena. Sitturinojaa pitkin virtaavat vedet ovat suurelta osin peräisin metsä- ja suoalueilta, jotka on aiemmin ojitettu.

Ojitusten seurauksena on Sitturinojaan ja sen kautta Renkajärveen kulkenut runsaasti kiintoainesta. Alueen suot on pääosin myös kunnostusojitettu. Maaperä on osin hietaa ja hiesua, jotka lähtevät helposti veden mukaan. Hankkeen tavoitteena on estää lietteiden pääsy ja vähentää ravinteiden huuhtoutumista Sitturinojaa pitkin Renkajärveen.

Säliinojan ja **Pajustonojan** altaat rakennetaan yhdessä UPM:n kanssa ja myös niiden osalta työt ovat käynnissä. UPM vastaa suunnittelusta, lupien hankkimisesta ja rakentamisesta, Renkajärven suojeluyhdistys maksaa puolet rakentamiskustannuksista. Hankkeelle on saatu myös Vanajavesisäätiön avustus.

Pajustonojan perattu koskiosuus on suunniteltu kivettäväksi uudelleen ja ojan sivuhaaroihin on suunniteltu samoin kaksi laskeutusallasta.

Kun kaikki edelläkuvatut laskeutusaltaita on toteutettu, järven valuma-alueen vesistä noin puolet kulkee laskeutusaltaiden kautta. Sen jälkeen tulee mietittäväksi pienempien laskuojien ”hoitaminen” – sieltäkin kulkeutuu ravinteita järveemme. Kun vielä jokainen huolehtii oman kiinteistönsä osalta, että jätevesistä ja rantakiinteistön lannoitteista johtuvat ravinnepäästöt järveen loppuvat, alamme päästä lähelle järven ”luonnonmukaista” olotilaa – sellaista kuin se oli 100 vuotta sitten. Silloin järvemme pohja alkaa näkyä aina neljän metrin syvyyteen asti, niin kuin tavoitteenamme on.

Lähteet:

1. Ympäristöhallinto (2012), ”Laskeutusaltaita, lietekuopat ja -taskut”, www.ymparisto.fi
2. Jutila, Heli (2008), ”Vanajaveden tila”, <https://www.hameenlinna.fi/pages/374082/Vanajavesi2008.pdf>
3. Renkajärven suojeluyhdistys ry, (2010), Renkajärven hoitosuunnitelma, <http://www.renkajarvi.fi/suojeluhjeita/renkajarven-hoitosuunnitelma/>
4. Metsäkeskus (2014), ”Luonnonhoitohanke, Renkajärven vesiensuojelun tehostaminen” http://www.metsakeskus.fi/sites/default/files/alueellinen_suunnitelma_renkajarvi.pdf

Kuva: Meri Liimatainen

Näiden altaiden rakentamisen jälkeen noin puolet Renkajärveen tulevista vesistä kulkee laskeutusaltaiden kautta.

Jos et ole vielä Renkajärven suojeluyhdistyksen jäsen, liity nyt!

Vuosimaksu on 15 e, tilinumero: FI18 3636 3010 7934 79

Voit maksaa samalla useamman henkilön jäsenyyden.

Kirjoita viestiin jäsenten nimet ja sähköpostiosoitteesi.

Facebook-ryhmämme on ”renkajärveläiset”.

Nettisivut osoitteessa www.renkajarvi.fi

Kalastusyhdistys kokoaa kalavesien hoidon yhtenäiseksi

Renkajärvi jakautuu 14 eri osakaskunnan alueeseen. Jokaisella osakaskunnalla on oikeus alueensa hoitoon ja kalastuslupien myyntiin.

Renkajärven kalastusyhdistys kokoaa vesialueet ja kalastuksenhoidon yhteen. Yhdistys vuokraa vesialueet osakaskunnilta nimellisellä vuokralla ja järjestää kalastuksen valvonnan ja poikasistutukset. Yhdistyksen kalastushoito-maksu oikeuttaakin kalastamaan lähes koko Renkajärven alueella. Poikkeuksena ovat Hyrvälän osakaskunnan vesialue Renkajärven eteläosassa sekä Katalalan osakaskunnan kalastusalue Kynnösjärvellä. Näiden osakaskuntien kanssa on menossa keskustelu, jonka tavoitteena on saada nämäkin vesialueet yhteisen kalastusyhdistyksen toiminnan piiriin.

Kalastusyhdistys käyttää kaikki ylijäämänsä poikasistutuksiin. Se on istuttanut Renkajärveen viimeisten viiden vuoden aikana kahdesti järvitaimenta, kahdesti kuhaa ja viime kesänä siianpoikasia. Istutusten vuoksi verkkojen silmäkokoa on rajoitettu. Osa järvitaimenista on varustettu keltaisella selkäevän tyvessä kiinni olevalla kalamerkillä. Jos merkitty kala jää pyydykseen on sen pituus ja paino mitattava ja ilmoitettava merkissä olevan numeron kanssa Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselle (www.rktl.fi), joka on nykyisin Luonnonvarakeskuksen osasto.

Kalastusyhdistyksen kiertokirje, jossa on lisätietoa kalastuksesta, jaettiin postilaatikoihin ja mökeille huhtikuun lopussa. Kiertokirje löytyy ilmoitustauluilta tai sen voi pyytää yhdistyksen puheenjohtaja Hannu Myllymäeltä (0400 701 589).

Kynnösjärven rannalla Harri Hietala punnitsee kunnan vonkaletta - laiturin vieressä olleeseen katiskaan oli noin viikko jäiden lähdön jälkeen ahtautunut peräti 5,6 kilon painoinen ja 95 cm mittainen hauki.

Kuva Juhani Salminen

Suojeluyhdistyksen omistaman Vuohiniemen rukoushuoneen ikkunanpuitteet on maalattu ja ulkorakennusta ollaan saneeraamassa.

Hattulan seurakunta toimittaa perinteiseen tapaan juhannuspäivänä messun klo 10. Kesän aikana järjestetään taas pari konsertti- ja laulutilaisuutta. Niiden sisällöstä ja ajankohdasta ilmoitetaan myöhemmin netin kautta. Tervetuloa!

Rimmilässä vietetään juhannusta: aattona lipunnosto ja kesäisiä lauluja klo 18.00 sekä juhannuspäivänä perinteinen lentisottelu klo 15.00.

Lasten yleisurheilukisat ovat 12.7. Kisoissa on hupilaji myös aikuisille. Tarkempaa tietoa Rimmilän ilmoitustauluilla - järjestäjänä kyläyhdistys.

Moottorivenekielto:

Perämoottorin käyttö Renkajärvellä on kielletty kokonaan 1.5. - 30.6. Muina aikoina on sallittua käyttää enintään viiden hevosvoiman moottoria. Vesiskoottereiden käyttö on kokonaan kielletty.

(Muutoksenhaku sähkömoottorien sallimiseksi on parhaillaan vireillä – siitä tiedotetaan aikanaan ilmoitustauluilla ja suojeluyhdistyksen nettisivuilla.)

Härkälintuja - kuva Kari Eskola

Uusi Renkajärvi-kalenteri tulee myyntiin kesäjuhilla lauantaina 25.7.2015

Ainutlaatuinen ja suosittu seinäkalerimme kattaa taas jakson elokuun alusta aina ensi vuoden elokuun loppuun – siis 13 kuukautta! Kalerin kuvat ovat kaikki järveltämme ja valokuvakilpailumme parhaimmista. Kalerin hinta on 10 euroa.

Voit myös tilata kalerisi ennakkoon lähettämällä sähköpostia osoitteeseen mansu@me.com. Varmista oma kalerisi!

Kesäjuhilla nähdään!

Lauantaina 25.7. kello 17

Rimminkaassa

Kesäjuhilla myynnissä myös

Renkajärvi-postikortteja!

www.renkajärvi.fi ja Facebook/renkajärveläiset